

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 18-08-2021 r.

Marcin Wiącek

VII.531.54.2021.MM

**Pan
Zbigniew Rau
Minister Spraw Zagranicznych
ePUAP**

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich z niepokojem obserwuje doniesienia dotyczące trudnej sytuacji humanitarnej w Afganistanie. Obecna sytuacja polityczna stanowi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa i życia wielu osób. Dlatego tak ważne jest zaangażowanie społeczności międzynarodowej, w tym polskich władz.

Do mojej wiadomości został przesłany skierowany do Pana Ministra apel podpisany m.in. przez byłego Ambasadora Polski w Afganistanie Pana Piotra Łukasiewicza oraz byłych Ministrów Obrony Narodowej Pana Bogdana Klicha i Pana Tomasza Siemoniaka. Apel ten zawiera prośbę o pomoc afgańskim pracownikom Polskiego Kontyngentu Wojskowego i polskich organizacji humanitarnych wraz z rodzinami oraz deklarację pomocy w identyfikacji tych osób. Apel ten niewątpliwie zasługuje na poparcie. Dlatego też z satysfakcją przyjąłem informację o podjętej przez polskie władze akcji ewakuacyjnej i skierowaniu do Afganistanu trzech samolotów wojskowych. Moje zaniepokojenie wywołały jednak wcześniejsze wypowiedzi Prezesa Rady Ministrów dotyczące konieczności odebrania przez osoby współpracujące z PKW wiz humanitarnych, co w obecnej sytuacji byłoby niewykonalne. Podnoszone są również wątpliwości, czy deklarowana liczba 45 wiz byłaby wystarczająca. Pragnę wyrazić nadzieję, że akcja ewakuacyjna okaże się skuteczna

szczególne w zakresie zapewnienia potrzebnej pomocy wszystkim obywatelom Afganistanu, którzy w ostatnich latach czynnie wspierali Polaków pracujących na terenie tego kraju. Zasadnym jest podjęcie w tym celu współpracy z osobami, które służyły w Afganistanie i z polskimi korespondentami przebywającymi na miejscu.

W mojej ocenie Polska powinna rozważyć również możliwość udzielenia schronienia innym obywatelom Afganistanu, których bezpieczeństwo jest w tej chwili szczególnie zagrożone w tym m.in. dziennikarzom, sędziom, naukowcom, lekarzom – w szczególności kobietom, które te zawody wykonywały, a których życie z tego właśnie powodu jest teraz zagrożone. Z doniesień medialnych wynika, że Stany Zjednoczone wystosowały do Polski prośbę o przyjęcie dużej liczby Afgańczyków współpracujących w minionych latach ze służbami amerykańskimi. Niewątpliwie taka prośba o wsparcie powinna zostać rozpatrzona.

Zapoznałem się również z komunikatem MSZ dotyczącym sytuacji Polaków przebywających w Afganistanie, z którego wynika że na dzień 15 sierpnia 2021 r. w Afganistanie przebywało pięciu obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. Z uwagi jednak na fakt, że na terenie tego państwa nie działa w chwili obecnej polska placówka konsularna, szczególnie istotne jest zagwarantowanie, aby informacja o akcji ewakuacyjnej dotarła do wszystkich polskich obywateli przebywających w Afganistanie.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o informację o efektach dotychczas podjętych działań zmierzających do ewakuacji polskich obywateli i współpracujących z nimi obywateli Afganistanu oraz informacji o działaniach podjętych w ostatnich tygodniach w celu zapewnienia bezpieczeństwa tych osób. Proszę także o przesłanie kopii ewentualnej odpowiedzi na wskazany wyżej apel byłych ministrów i ambasadorów. Będę również wdzięczny za informację, jakie dodatkowe działania planuje podjąć Polska w celu ochrony praw człowieka zagrożonych obecnie w Afganistanie. W szczególności proszę o informację, czy Polska gotowa jest na udzielenie azylu obywatelom tego państwa, którzy znajdują się w szczególnym niebezpieczeństwie.

Z wyrazami szacunku

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Mariusz Błaszczak

Minister Obrony Narodowej

ePUAP